

4. Bronius Dundulis apie karų su Maskva, Žygimanto Senojo valdymo laikotarpiu, rezultatus

Lietuvą valdant Žygimantui Senajam (1506–1548 m.), kilo naujų karų su Rusų valstybe.

[...] *1507 m. vėl atsinaujinęs karas tarp Lietuvos ir Rusų valstybės davė pradžią trimis karams, kurie su pertraukomis truko iki 1537 m. Tuose karuose daugiausia buvo kovojama dėl Smolensko – svarbaus strateginio ir prekybinio punkto Dniepro aukštupyje. [...]*

Sunkių ir daug kainavusių karų rezultatas buvo menkas. Labai norėtas atsiimti Smolenskas liko Rusų valstybei, kaip ir visa Uždnieprė. Šio karo metu Lietuvos feodalinė vyriausybė įsitikino, kad atsiimti prarastas rytines žemes bus sunku, nors tokių didžiulių teritorijų, kaip XV a. pabaigoje–XVI a. pradžioje, per šiuos karus ir nebuvo prarasta. Buvo aišku, kad Lietuvos valstybė pulti nepajėgs. Jai beliko laikytis gynybos taktikos ir ieškoti didesnės ir pastovios lenkų šlėktų karinės paramos.

Bronius Dundulis, *Lietuvos užsienio politika XVI a.*, Vilnius: Mintis, 1971, p. 61, 70–71.